

Luhtakana ja jalohaikaroita

Jorma Halonen

Juhannusviikko toi Lappiin kaksi eteläistä harvinaisuutta: Kemin Tuhka-altaalle luhtakanan sekä Pelkosenniemen ja Posiolle jalohaikaran.

Luhtakana on rehevien lintuvesien tiheiden rantaruohostojen, suunnilleen räkättirastaan kokoinen rantakana, joka on vasta viime vuosisadalla vakiintunut eteläisen Suomen pesimälajina. Nykyään sen levinneisyys ulottuu Pohjanlahden rannikolla Oulun seudulle.

Luhtakana on piileksivä lintu, jota pääsee harvoin näkemään. Laji havaitaan useimmiten voimakkaiden ääniensä perusteella. Tunnetuin niistä muistuttaa porsaankiljuntaa.

Ääni paljasti myös Kemin luhtakanan 21.6. Meri-Lapista on tiedossa muutama aikaisempi havainto, samoin muualta Lapista Enontekiötä ja Inaria myöten. Luhtakana kuuluu ns. yölaulajien ryhmään, koska se äänтелеe eniten juuri öisin.

Jalohaikara nähtiin Pelkosenniemen Suannon kylässä 22.6. ensin ladon katolla, myöhemmin Kitisellä. Kaksi päivää myöhemmin laji löytyi Posion Anetjäveltä, mistä oheinen valokuva. Kyseessä voi olla sama lintu.

Jalohaikara on lähes kurjen kokoinen, hyvin pitkäkaulainen ja -koipinen, puhtaanvalkea lintu, joka on tähän mennessä tavattu Lapissa kuutienkymmentä kertaa. Lapin ensimmäiset jalohaikarahavainnot ovat Inarista (21.6.1979) ja Tornioista (17.5.1980).

Viime vuosina jalohaikarahavaintojen määrät Suomessa ovat kasvaneet voimakkaasti. Esimerkiksi 2021 laji nähtiin Lapissa kymmenkunta kertaa. Maamme ensimmäinen pesintä todettiin 2018 Porvoossa.

Lintujen kevätmuutto on loppuillaan ja syysmuutto jo menossa, mutta uusia lajeja voi vielä tulla.

Tälle kevätmuuttokaudelle on kirjattu Lapissa 177 muuttajaa, kun vuosi sitten tähän aikaan lajeja oli kymmenen enemmän.

Luhtakana:

Piileksivästä luhtakanasta ei niin vain otekaan valokuvia. Tämä yksilö löytyi kuolleena tieltä Ivalossa 7.4.2016. – Kuva: Mikko Tanhua.

Jalohaikara:

Posion Anetjärven juhannuspäivän jalohaikaran kuvasi Tuuli Nivala.